

lub o ile ma miejsce przelew na rachunek osoby lub firmy, mającej siedzibę w kraju.

Przepisy niniejszego artykułu obowiązują niezależnie od postanowień rozporządzenia Rady Obrony Państwa o odroczeniu niektórych terminów płatności.

Art. 13. Kredyty we wszelkich formach uzyskane przez osoby i instytucje prywatne zagranicą oraz wszelkie zagraniczne należności winny być podane do wiadomości Ministerstwa Skarbu.

Art. 14. Komisja Dewizowa uprawniona jest do pobierania opłat manipulacyjnych od poszczególnych swych czynności urzędowych w oznaczonej przez siebie wysokości.

Art. 15. Przekroczenie powyższych przepisów pociąga, zgodnie z ustawą z d. 9 lipca 1920 r. Dz. Ust. № 56 poz. 347 z 1920 r. karę: na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i pruskiej — więzienia do jednego roku i grzywny do stu tysięcy marek, lub jedną z tych kar, zaś na obszarze b. dzielnicy austriackiej — aresztu lub aresztu ścisłego do jednego roku i grzywny do stu tysięcy marek lub jedną z tych kar.

Art. 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 7 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:

W. Grabski

Minister Sprawiedliwości:

w. z. *Dr. J. Morawski*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

W. Kucharski

506.

REGULAMIN

czynności komisji dewizowej i banków dewizowych.

I. Organizacja komisji dewizowej i komitetu wykonawczego.

Art. 1. W skład komisji dewizowej wchodzi: prezes i wice-prezes, mianowani przez Ministra Skarbu, oraz jako członkowie: dwaj przedstawiciele Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i delegaci poszczególnych banków dewizowych, po jednym delegacie od każdego banku.

Prezes, a w jego nieobecności wice-prezes, ma prawo zapraszania na posiedzenia i innych osób z głosem doradczym.

Art. 2. Zebrania członków komisji dewizowej zwołuje prezes lub wice-prezes według swego uznania, lub też na żądanie conajmniej $\frac{1}{4}$ delegatów banków dewizowych.

Art. 3. Zebranie uprawnione jest do wydawania decyzji we wszystkich sprawach, dotyczących działalności komisji dewizowej.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Dla prawomocności zebrania wymagana jest obecność conajmniej $\frac{2}{3}$ członków. Prezes, zaś w jego nieobecności wice-prezes ma prawo zawiesić wykonanie każdej uchwały ogólnego zebrania na 48 godzin. O ile w tym czasie nie nastąpi sprzeciw ze strony Ministra Skarbu, uchwała podlega wykonaniu.

Art. 4. Z łona komisji dewizowej wydziela się ściślejszy komitet wykonawczy w składzie następującym: prezes, względnie wice-prezes, delegat Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i dwóch delegatów banków. Delegaci banków urzędują według dwutygodniowego turnusu. Kolejność udziału ustala prezes komisji dewizowej.

Art. 5. Do zakresu działania komitetu wykonawczego należy:

- a) ustalanie wysokości posiadanych przez banki dewizowe do dyspozycji sum w walutach zagranicznych. Sposoby tego ustalania określi specjalna instrukcja;
- b) ustalanie kontyngensu walut zagranicznych dla głównego urzędu obrotu towarowego;
- c) przydział sum w walucie zagranicznej poszczególnym osobom i instytucjom, za pośrednictwem banków dewizowych;
- d) kwalifikacja rachunków osób i firm zagranicznych na „wolne” i „kontrolowane”;
- e) kontrola obrotów na powyższych rachunkach;
- f) decyzje w sprawach zaofiarowania zagranicą sum w walucie krajowej; oraz wywozu zagranicę marek polskich;
- g) organizacja kontroli nad działalnością banków dewizowych;
- h) ustalanie wykazu walut, objętych działalnością komisji;
- i) ustalanie każdodziennie kursów nabycia i sprzedaży poszczególnych walut;
- j) wydawanie zezwoleń na zaciągnięcie kredytu zagranicą i wywóz walorów zagranicę.

Art. 6. Uchwały w komitecie wykonawczym zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Uchwały są ważne niezależnie od ilości obecnych członków. Jednakowoż każdy z delegatów, w razie niemożności stawienia się, obowiązany jest wydelegować zastępcę. Prezes, zaś w jego nieobecności wice-prezes, ma prawo zawiesić wykonanie każdej uchwały komitetu wykonawczego na 48 godzin. O ile w tym czasie nie nastąpi sprzeciw ze strony Ministra Skarbu, uchwała podlega wykonaniu.

Art. 7. Wszelką korespondencję komisji dewizowej i komitetu wykonawczego podpisuje prezes lub wice-prezes łącznie z upoważnionym przez komitet wykonawczy urzędnikiem, przeznaczonym do służby w komisji dewizowej.

Art. 8. Członkowie komisji dewizowej i komitetu wykonawczego są obowiązani do zachowania najściślejszej tajemnicy urzędowej co do spraw, które w czasie pełnienia urzędowania doszły do ich wiadomości. Tajemnicy tej mają dochowywać nawet wobec swej własnej instytucji.

Art. 9. Spory pomiędzy kierownictwem komisji dewizowej i komitetu wykonawczego a członkami rozstrzyga Ministerstwo Skarbu.

Art. 10. W razie sprawdzonego przekroczenia przez jednego z członków komisji dewizowej obowiązujących przepisów, lub działalności, sprzeci-

wiającej się zasadom, ustalonym przez komisję dewizową, zarządza komisja dewizowa według doniosłości danego wypadku:

- 1) piśmienne upomnienie,
- 2) wykluczenie z komisji dewizowej z pozbawieniem praw banku dewizowego,
- 3) skierowanie sprawy do dochodzenia sądowego, celem zastosowania przepisów karnych z jednoczesnym natychmiastowym pozbawieniem praw banku dewizowego.

Art. 11. Członkom przysługuje prawo wystąpienia z komisji dewizowej z końcem każdego kwartału, za jednomiesięcznym wypowiedzeniem.

II. Stosunek banków dewizowych do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Art. 12 Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przyjmuje udział w clearing'u narówni z innymi bankami dewizowymi, z uwzględnieniem przepisów art. 25.

Art. 13. Banki dewizowe mogą zbywające im sumy w walutach zagranicznych odstępować Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

III. Komisjonerzy banków dewizowych.

Art. 14. Banki dewizowe mają prawo zawierać specjalne umowy z innymi instytucjami kredytowymi na skup dla nich sum w walutach zagranicznych. Każdy bank dewizowy może mieć kilku komisjonerów, zaś poszczególne instytucje kredytowe mogą być komisjonerami jednego tylko banku dewizowego.

Art. 15. Umowa komisowa staje się ważną dopiero po zatwierdzeniu jej przez komitet wykonawczy.

Art. 16. Komisjonerzy w żadnym razie nie mogą sprzedawać sum w walucie zagranicznej nawet na rachunek swego komitenta.

IV. Warunki sprzedaży waluty.

Art 17. Sumy w walucie zagranicznej mogą być sprzedawane przez banki dewizowe:

- 1) za zezwoleniem komitetu wykonawczego:
 - a) na pokrycie należności, wynikających z dozwolonych przez odpowiednie władze transakcji handlowych,
 - b) na pokrycie należności, wynikających z innych tytułów.
- 2) bez zezwolenia komitetu wykonawczego:
 - a) dla pokrycia należności, wynikających z dozwolonych przez odpowiednie władze transakcji handlowych, jeżeli w zezwoleniu na przywóz danego towaru będzie wskazanem, że upoważnia ono jednocześnie do nabycia waluty,
 - b) na koszt podróży z Polski zagranicę, na podstawie paszportu zagranicznego, do wysokości 2.000 fr. francuskich na jedną osobę lub równowartości tej sumy w innej walucie zagranicznej, oraz na koszt utrzymania zagranicą na podstawie zaświadczeń konsulatów polskich do wysokości 500 fr. francuskich, lub równowartości tej sumy w innej walucie zagranicznej, tygodniowo na jedną osobę. W ostatnim wypadku nie może być jednakże wypłaconą od razu suma na dłuższy przeciąg czasu niż dwa tygodnie.

W wypadkach wskazanych w p. l. a) i b) oraz w p. 2 a) banki dewizowe obowiązane są do wykonania kontroli, czy dostarczona waluta została użyta zgodnie ze wskazanym przeznaczeniem.

Art. 18. Banki dewizowe przyjmują od swych klientów odpowiednie podania o przydział waluty i wszystkie dotyczące danej transakcji dokumenty celem przedstawienia sprawy komitetowi wykonawczemu.

• Komitet wykonawczy podań o przydział waluty bezpośrednio od zainteresowanych nie przyjmuje.

Decyzje w komitecie wykonawczym powinny zapaść po dokładnym zbadaniu wszystkich danych, odnoszących się do konieczności przydziału waluty.

O przydzieleniu waluty klienti otrzymują zawiadomienia bezpośrednio od banku dewizowego.

Art. 19. Waluta może być zużyta tylko na cel pierwotnie określony. Jeżeli z jakiegokolwiek powodu nie jest to możliwe, musi ona być zwróconą, rozliczając po kursie dnia zwrotu; gdyby jednak kurs ten był wyższy od pierwotnego kursu przydziału, obliczenie następuje według kursu przydziału.

V. Stosunek do Głównego Urzędu Obrotu Towarowego.

Art. 20. Z chwilą powstania Głównego Urzędu Obrotu Towarowego zostanie on uprawniony do wydawania w granicach ustalonego przez komitet wykonawczy kontyngensu upoważnień na nabycie waluty zagranicznej w którymkolwiek z banków dewizowych na pokrycie należności, wynikających z importu. Na mocy takich upoważnień banki dewizowe sprzedają walutę bez zezwolenia komitetu wykonawczego (art. 17 p. 2 a).

Art. 21. Określenie kontyngensu walut na cele importu następuje periodycznie w okresach czasu, ustalonych przez komitet wykonawczy, w porozumieniu z Głównym Urzędem Obrotu Towarowego.

Art. 22. Przedstawiciele Głównego Urzędu Obrotu Towarowego mogą być zapraszani na posiedzenia komisji dewizowej i komitetu wykonawczego przez przewodniczącego z głosem doradczym.

VI. Rozrachunki między bankami dewizowymi.

Art. 23. Celem dokonywania wzajemnych rozrachunków z tytułu operacji w walutach zagranicznych pomiędzy bankami dewizowymi, przedstawiciele tych banków i Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej zbierają się codziennie na zebrania rozrachunkowe. Zasady tych rozrachunków określi specjalna instrukcja.

Art. 24. Rozrachunki pomiędzy bankami dewizowymi dokonują się na podstawie kursów, odpowiadających średniej arytmetycznej pomiędzy kursami kupna i sprzedaży, ustalonymi dla danej waluty.

Polską Krajową Kasę Pożyczkową obowiązują kursa, odpowiadające średniej pomiędzy powyższą średnią a kursem kupna — przy kupnie, oraz kursem sprzedaży — przy sprzedaży.

VII. Kontrola obrotów na kontach osób i firm, mających siedzibę zagranicą.

Art. 25. O ile konta osób i firm, mających siedzibę zagranicą, znajdują się w jednym z banków dewizowych, to bank ten w imieniu osób za-

interesowanych wnosi podania dotyczące ruchu na tych kontaktach. Sprawy te przedstawiają banki dewizowe bezpośrednio komitetowi wykonawczemu do decyzji.

O ile konta osób i firm, mających siedzibę zagranicą znajdują się w banku nie posiadającym praw banków dewizowych, podania dotyczące ruchu na tych kontaktach winny być wnoszone przez zainteresowanych bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwego banku do Ministerstwa Skarbu.

VIII. Wydawanie zezwoleń.

Art. 26. Zezwolenie niezbędne do wywozu zagranicę Państwa sum i dokumentów pieniężnych wydaje komitet wykonawczy za pośrednictwem banków dewizowych.

Zezwolenia te wydają się jedynie w wypadkach odpowiedniego przydziału waluty.

W wypadkach wyjątkowych, na mocy specjalnego upoważnienia i instrukcji, do wydawania zezwoleń upoważnia się na prowincji poszczególne oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Art. 27. Zezwolenia na zaciągnięcie kredytu zagranicą, na wywóz i przywóz walorów krajowych i zagranicznych wydaje Ministerstwo Skarbu. Dotyczące podania mogą być wnoszone bezpośrednio lub za pośrednictwem któregośkolwiek z banków dewizowych.

IX. Ustalanie kursów.

Art. 28. Ustalanie kursów poszczególnych walut następuje z uwzględnieniem rzeczywistego stosunku poszczególnych walut zagranicą i zaofiarowania oraz popytu na te waluty wewnątrz kraju.

Ustalone kursy zostają podane do publicznej wiadomości.

Banki dewizowe obowiązane są dostarczać komitetowi wykonawczemu wszelkie posiadane przez siebie dane, dotyczące wysokości kursów.

Art. 29. Koszta utrzymania biur komisji dewizowej i komitetu wykonawczego oraz wynagrodzenia urzędników obciążają banki dewizowe oraz Polską Krajową Kasę Pożyczkową w równych częściach.

Art. 30. Przepisy niniejszego regulaminu obowiązują z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 7 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:

W. Grabski